

**Erasmi a Chokier Tractatus absolutissimus de
iurisdictione ordinarii in exemptos, deque illorum
exemptione ab ordinaria iurisdictione**

Mvltis Pontificvm Decretis, Et SS. Congregationis ... Cardinalium
Declarationibus illustratus ; omnibus in iudicio Civili & foro Ecclesiastico
versantibus perquam utilis ac necessarius ; in duos tomos ab ipso Auctore
distinctus

Chokier, Érasme de

Coloniae Agrippinae, 1684

39. Episcopo invocante contra exemptos brachium sæculare an sit si
exempti dicant se appellasse.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61886](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61886)

- 11 Quinta, liberti Ecclesiarum gaudent privilegio Ecclesiarum glo. d. ca. indicatum & l. cap. Ecclesiarum servos.
- 12 Sexta, coloni qui conveniuntur coram laico, ratione rerum quas ab Ecclesiatenent, retinere possunt per inhabitantiales causas ad iudicem Ecclesiarum Spec. d. n. 27. de quo articulo distincte videri poterit Cacheranus ped. dec. 32. DD. cap. si clericus laicum de foro compet.
- 13 Septima, Mercenarij exemptorum non sunt exempti glo. cap. pen. de privil. & in Clem. i. de relig. & ven. sanct. l. l. serinarios n. i. C. de testa militari.
- Quid si religiosi exempti sint à solur. one decimarum, an eorum partiarj coloni vel censuales exempti censentur? Quidam id decidendum asserunt ex verbis privilegij, scilicet an eximat terras à decimis, an vero personas religiosorum; pariter specie exemptos censeri posteriori minime glo. Clem. i. verb. excolendas ubi Card. q. 23. de decimis Abb. cap. ex parte 1. eod. rit. Soc. conf. 268 sed conf. 111. At vero alij indiscriminatim contra censentur Remigius Gauni in suo tract. an Ecclesia vel Clerici sint exempti ab exat. laicorum fol. 233. glo. imol. C. d. & DD. Clem. presentis de censib. Ripa de p. se in 1. parte 3. partu qu. 15. v. Paris. d. conf. 25. Nicolaus festasius tract. de estimo & collectis fol. 97. num. 43 & seq. Abb. cap. veniens col. 2. vers. nota hoc ultimum de transact.

 QVAESTIO XXXIX.

Episcopo Invocante contra exemptos brachium saeculare, an parendum sit, si exempti dicant se appellasse

SUMMARIUM.

1. Ancharani haec est questio, invocanti eorum auxilium.
2. Exempti an obedire debeant Episcopo

1. Questio haec proponitur ab Ancharano in Reg. ea qua quest. 10. col. 21. de reg. iur. n. 6. Cui respondit negative, hac ratione quod saecularis iudex parere non debeat in iusto praeccepto ordinarij cap. i. de offic. ord. vide latius supra lib. 2. q. 44. attendita praecipue appellatione, quae ligat manus Episcopi, qua de te saecularis cuius brachium invocatur cognoscere potest, ne praematura sua executione exemptis iniuriam inferat, quod iplum in ipsissima hac exemptionum specie late docet Abbas cap. 1. n. 2. vers. & per hoc & n. 13. cum Apost. de offic. ord. vide latius infra quest. 82.
2. Quid autem est contra, an exempti teneantur obedire Episcopo eorum auxilium invocanti tradit Alciatus resolytq; negative arg. Clem. pastoralis ubi Card. imola, Bal-

Baldus & DD. de Re iudic. Alciat. cap. perniciosam num. 126. de officio ord. Poterit tamen (inquit Alciat) d. num. 26. Episcopus supplicare Papæ, ut eos compellat qui hoc facere tenebuntur arg. cap. fin. de except. in 6. ubi DD.

QVÆSTIO XL.

Exemptus ab Episcopo excommunicatus, an à iudice appellationis possit petere ad cautelam absolutionem.

SUMMARIUM.

1. Exemptus petens absolutionem debet ante fidem facere de absolutione.
2. Absolutio ad cautelam quid sit.
3. A quibus censuris concedi possit.
4. Quando concedi possit.
5. Quare concedatur.
6. Concedi non potest nisi vocata parte.
7. Quomodo absolvi possit.
8. Delegatus an absolvi possit.
9. Pars aut iudex an impedire possit absolutionem.
10. Absolutio ad cautelam non presumitur.
11. Petens absolutionem ad cautelam non presupponit excommunicationem.
12. Confessarij an absolvant ad cautelam.

Poterit, idque vel per viam revocationis attentatorum, vel per modum absolutionis, antea tamen debet non plene, sed aliquoties de exemptione fidem facere, idque quia ius commune resistit exemptionibus, quibus facile ordinariæ illuderetur potestati, ac ne per figmenta exemptionum dolis & impunitatibus via aperiat. Innocentius, cap. solet de sent. excom. in 6. Rota decis. 274. in novis & decis. 308. licet Io. Andr. in d. cap. solet. variavit Rot. decis. 116 in antiquis Milis in repet. verb. excommunicatus si petat Fel. ca. Apostolice n. 20. vers. & subdit de sent. excom. Rot. dec. 6. de sent. excom. in novis & decis. 7. eod. tit. in antiquis de qua absolutione ad cautelam videatur exactissime & latissime Gregorius Sarrus Benedictinus in Thesaur. Theologiæ moralis par. 1. lib. 2. cap. 17 n. 8. in qua materia paucis formabo quasdam conclusiones quæ summam omnem illius substantiam complectentur.

Prima conclusio, absolutio ad cautelam est ab Ecclesiastica censura conditionalis absolutio, concessa ratione periculi cum de valore censure dubitatur, Io. Andr. in cap. solet ubi DD. de sent. excom. in 6. Hugolin. de Censura Ecclesie tab. 3. cap. 22. §. 1. numer. 4.

Secunda absolutio ad cautelam concedi potest ab omnibus censuris excommunicationis suspensionis & interdicti excepto interdicto generali loci Anchar. d. ca. solet. num. 5. Gemin. ibid. in §. in secunda num. 11 Franc. ibidem vers. 4. Stephan. Costa in rep. num. 49 & ibi omnes cap. presentis de sent. excomm. in 6. ubi DD. glo. in verb. generali